

Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych
Politechnika Warszawska

Projektowanie układów sterowania
(projekt grupowy)

Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego nr 3,5

Radosław Pietkun, Jakub Gruszecki, Wojciech Rokicki

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Sprawdzenie możliwości sterowania i pomiaru oraz wyznaczenie punktu pracy	2
1.1. Przykładowe sterowanie wraz z odczytem pomiarów	2
1.1.1. Implementacja	3
1.2. Punkt pracy	3
1.2.1. Implementacja	3
2. Wyznaczenie odpowiedzi skokowych oraz badanie właściwości obiektu	4
2.1. Odpowiedzi skokowe	4
2.2. Właściwości statyczne obiektu	4
2.3. Wzmocnienia statyczne	9
2.4. Implementacja	11
3. Przygotowanie odpowiedzi skokowych do regulatora DMC oraz ich aproksymacja .	12
3.1. Odpowiedzi skokowe	12
3.1.1. Implementacja	12
3.2. Aproksymacja odpowiedzi skokowych	12
3.2.1. Implementacja	14
4. Regulator DMC MIMO	16
4.1. Implementacja DMC	16
4.2. Strojenie DMC	16
4.3. Regulacja DMC	16

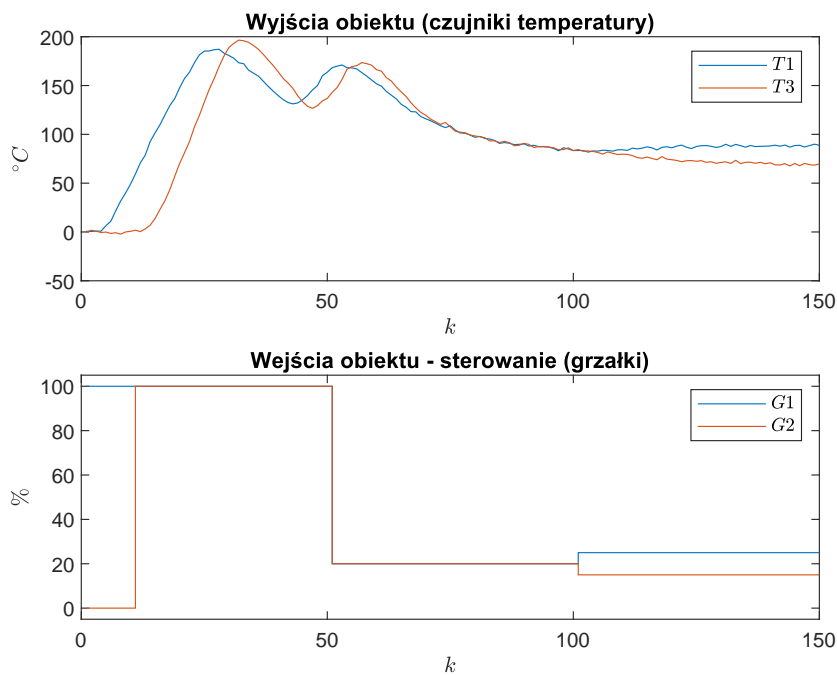
1. Sprawdzenie możliwości sterowania i pomiaru oraz wyznaczenie punktu pracy

1.1. Przykładowe sterowanie wraz z odczytem pomiarów

Podczas testu będziemy zmieniać sygnały sterujące w następujący sposób:

$$\begin{aligned} G1 &= 100 \wedge G2 = 0, \text{ dla } k \in < 0, 10) \\ G1 &= 100 \wedge G2 = 100, \text{ dla } k \in < 10, 50) \\ G1 &= 20 \wedge G2 = 20, \text{ dla } k \in < 50, 100) \\ G1 &= 25 \wedge G2 = 15, \text{ dla } k \geq 100 \end{aligned}$$

Na rys. 1.1 przedstawiono wyniki przeprowadzonej symulacji. Jak widzimy, zmiany mocy grzałek $G1$ i $G2$ wpływają na zmianę mierzonych temperatur $T1$ i $T3$. Oznacza to, mamy możliwość sterowania i pomiaru w komunikacji ze stanowiskiem.

Rys. 1.1. Sprawdzenie możliwości sterowania i pomiaru w komunikacji ze stanowiskiem

1.1.1. Implementacja

Do przetestowania możliwości sterowania i pomiaru w komunikacji ze stanowiskiem użyto skryptu `zad1_1.m`.

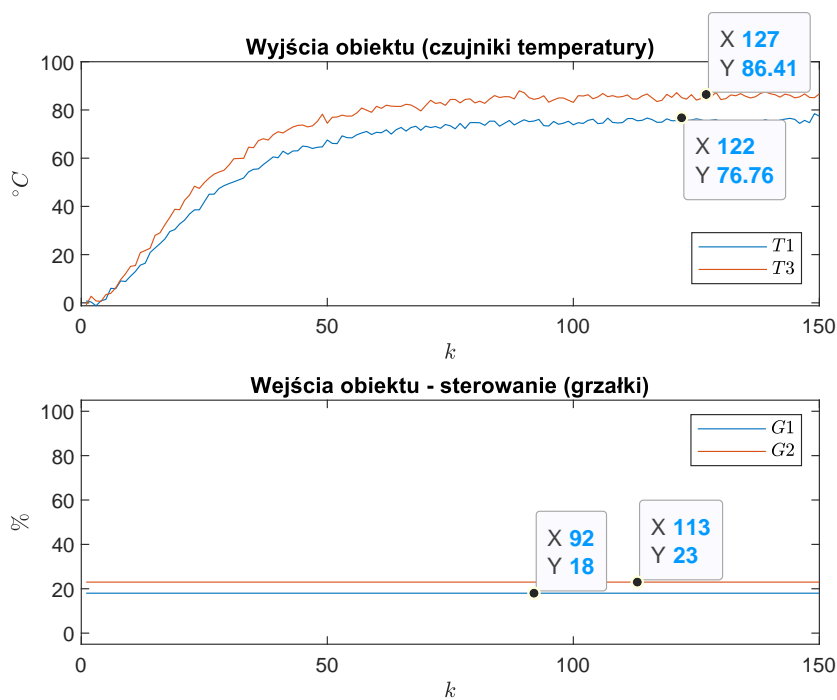
1.2. Punkt pracy

Jako punkt pracy wybraliśmy: $G1 = 18$, $G2 = 23$. Wyniki symulacji dla tego punktu pracy przedstawiono na rys. 1.2.

Dla powyższego punktu pracy pomiary z czujników wynoszą: $T1 = 75,43$, $T3 = 84,64$.

1.2.1. Implementacja

Do wyznaczenia wartości temperatury, odczytanej z czujnika, wykorzystano skrypt `zad1_2.m`.

Rys. 1.2. Punkt pracy

2. Wyznaczenie odpowiedzi skokowych oraz badanie właściwości obiektu

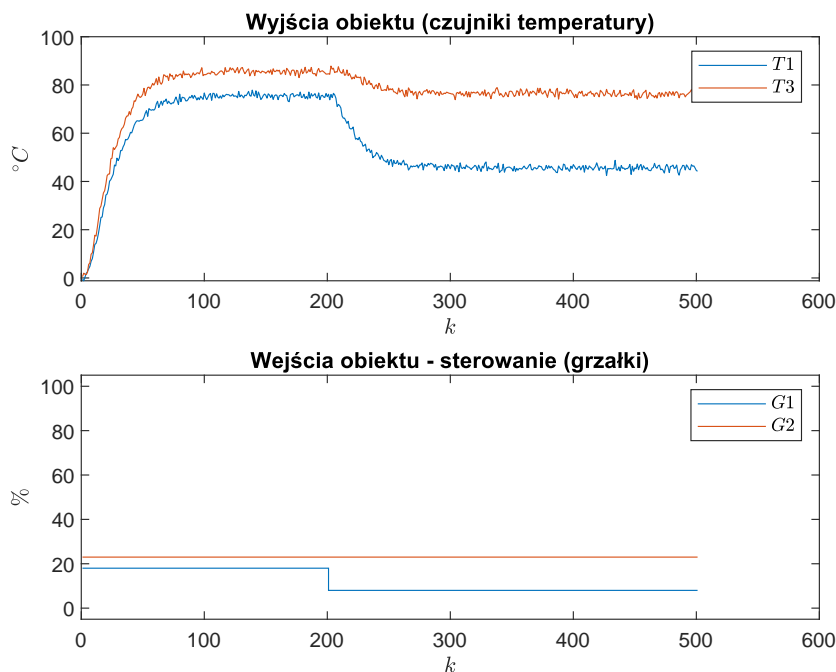
2.1. Odpowiedzi skokowe

W celu uzyskania odpowiedzi skokowych zostały przeprowadzone symulacje dla różnych skoków wartości sterowania $G1$ i $G2$ z punktu pracy. Wymagało to doprowadzenia obiektu do punktu pracy po czym zmiany wartości jednego z wejść. Wyniki testów dla trzech różnych zmian sterowania $G1$ przedstawiono na rys. 2.1 - 2.3. Kolejne trzy testy dla grzałki $G2$ zaprezentowano na rys. 2.4 - 2.6.

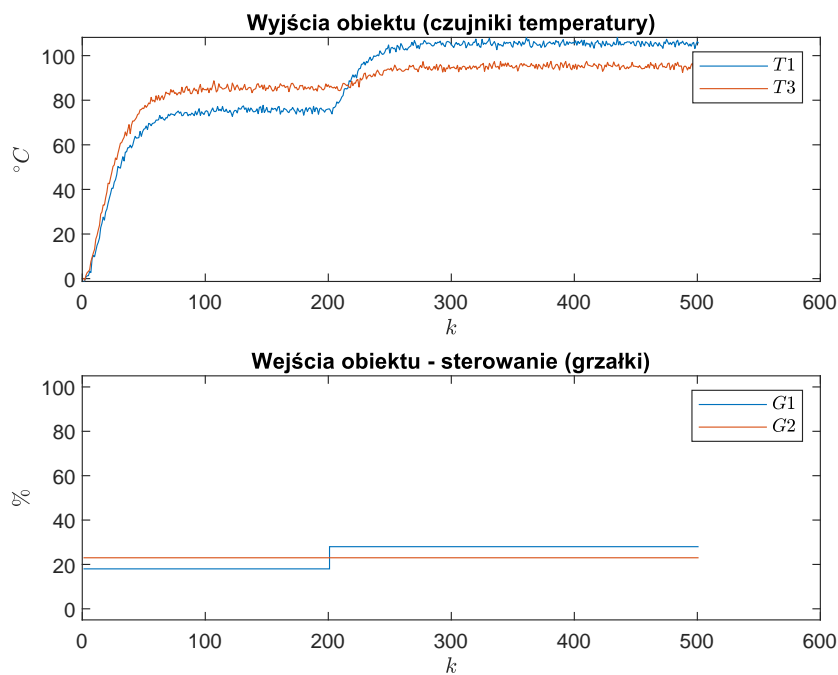
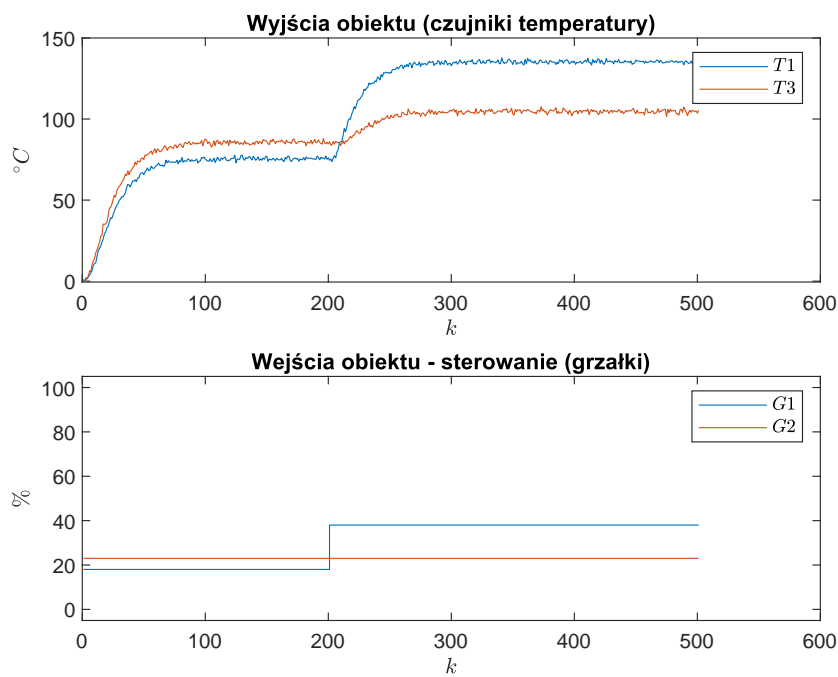
Na rys. 2.7 przedstawiono zebrane na jednym rysunku odpowiedzi skokowe dla wyjścia $T1$, a na rys. 2.8 dla wyjścia $T3$. Dane do tych wykresów zebrano dla trzech różnych skoków wartości sterowania $G1$ oraz trzech różnych skoków wartości sterowania $G2$, takich samych jak tych przedstawionych na rys. 2.1 - 2.6.

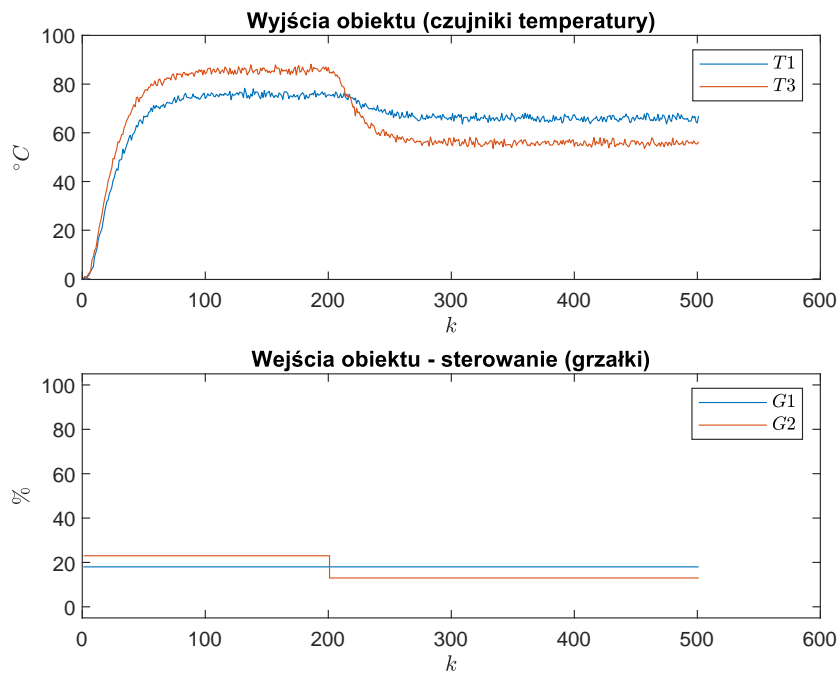
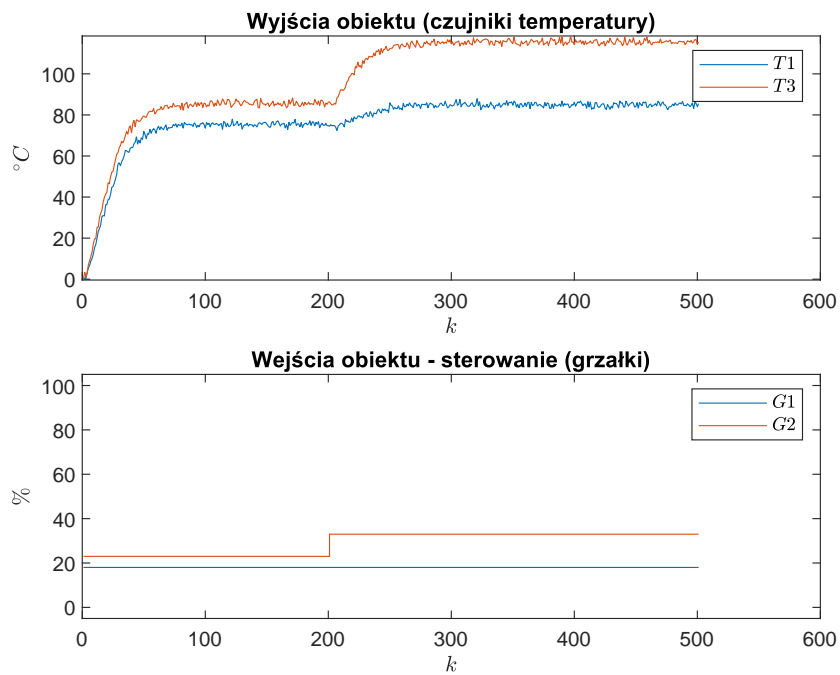
2.2. Właściwości statyczne obiektu

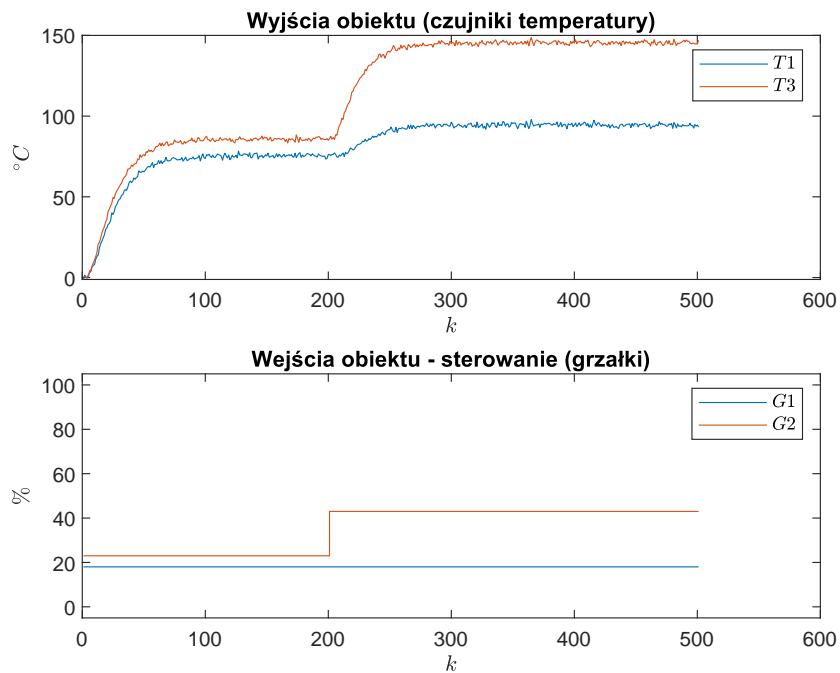
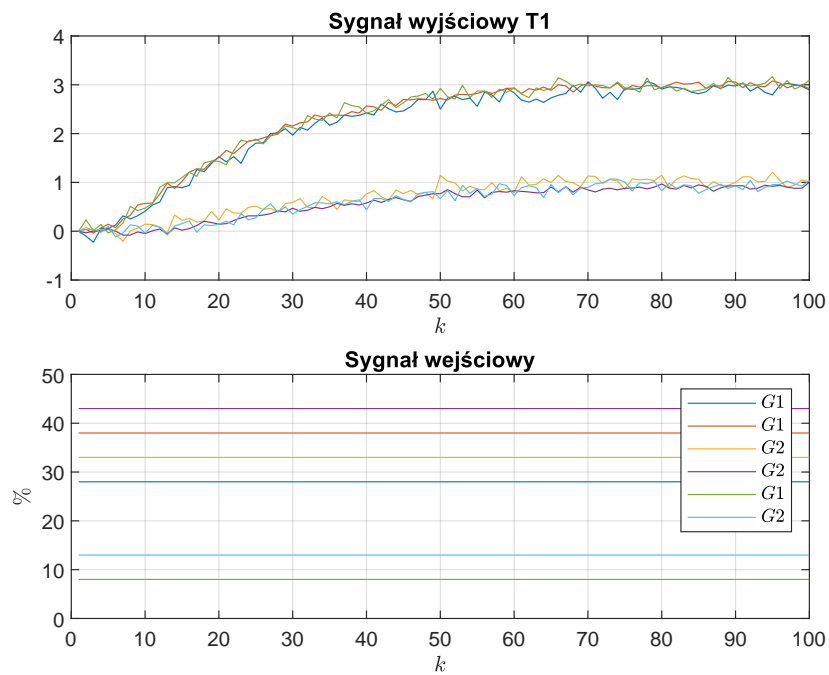
Na rys. 2.9 i 2.10 przedstawiono charakterystyki statyczne procesu, odpowiednio $T1(G1, G2)$ oraz $T3(G1, G2)$. Po wyznaczeniu charakterystyki statycznej obiektu możemy zauważyć, że

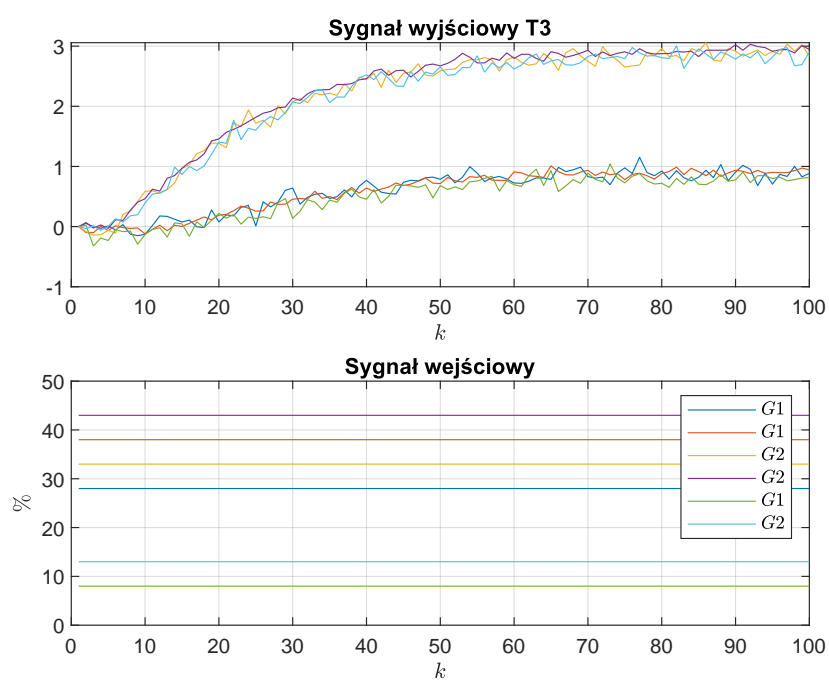
Rys. 2.1. Skok sygnału sterowania $G1$ z 18 na 8 z punktu pracy

Rys. 2.2. Skok sygnału sterowania G_1 z 18 na 28 z punktu pracyRys. 2.3. Skok sygnału sterowania G_1 z 18 na 38 z punktu pracy

Rys. 2.4. Skok sygnału sterowania $G2$ z 23 na 13 z punktu pracyRys. 2.5. Skok sygnału sterowania $G2$ z 23 na 33 z punktu pracy

Rys. 2.6. Skok sygnału sterowania $G2$ z 23 na 43 z punktu pracyRys. 2.7. Odpowiedzi skokowe obiektu dla wyjścia $T1$

Rys. 2.8. Odpowiedzi skokowe obiektu dla wyjścia $T3$

właściwości są w przybliżeniu liniowe dla wartości sterowania w przedziałach $G1 \in \langle 0, 35 \rangle$, $G2 \in \langle 0, 50 \rangle$. Również możemy zauważyć symetrię wykresów charakterystyk dla $T1$ i $T3$.

2.3. Wzmocnienia statyczne

Wyznaczyliśmy wzmocnienie statyczne dla każdego z czterech torów z uwzględnieniem tylko tych przedziałów $G1$ i $G2$, dla których właściwości statyczne obiektu są w przybliżeniu liniowe.

Wzmocnienie statyczne $G1$ dla $T1$:

$$K_{G1}^{T1} = \frac{T1(G1^{\max}, g_2) - T1(G1^{\min}, g_2)}{G1^{\max} - G1^{\min}} = \frac{103,6224 - 0,2797}{35 - 0} = 2,9527 \quad (2.1)$$

Wzmocnienie statyczne $G2$ dla $T1$:

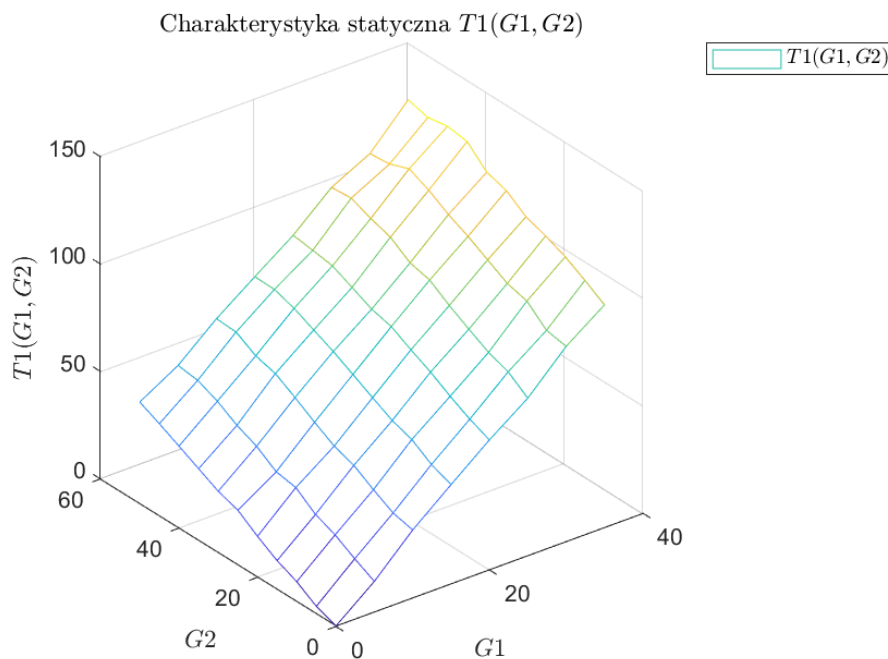
$$K_{G2}^{T1} = \frac{T1(g_1, G2^{\max}) - T1(g_1, G2^{\min})}{G2^{\max} - G2^{\min}} = \frac{47,0235 - 0,2685}{50 - 0} = 0,9351 \quad (2.2)$$

Wzmocnienie statyczne $G1$ dla $T3$:

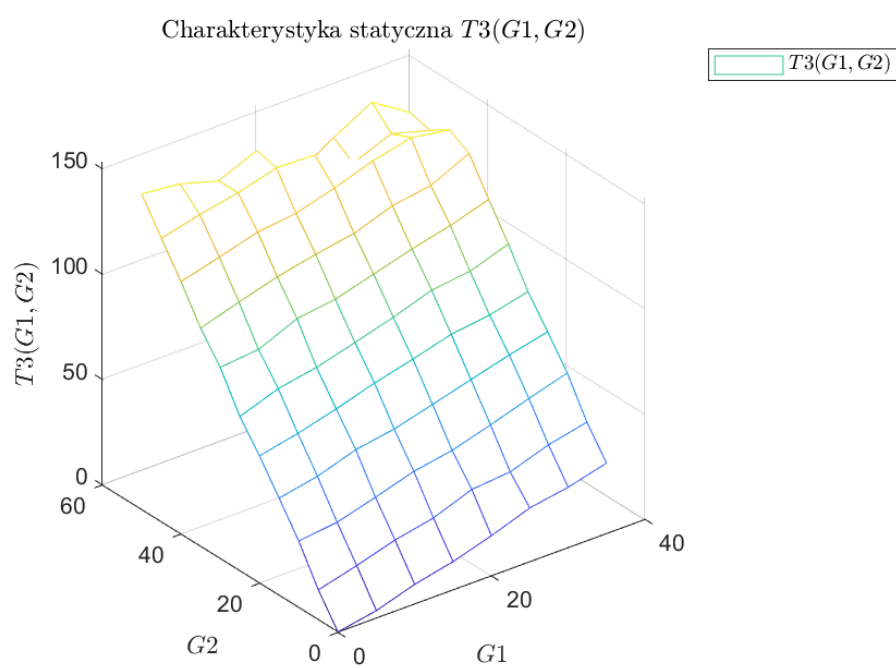
$$K_{G1}^{T3} = \frac{T3(G1^{\max}, g_2) - T3(G1^{\min}, g_2)}{G1^{\max} - G1^{\min}} = \frac{33,1517 - 0,2797}{35 - 0} = 0,9392 \quad (2.3)$$

Wzmocnienie statyczne $G2$ dla $T3$:

$$K_{G2}^{T3} = \frac{T3(g_1, G2^{\max}) - T3(g_1, G2^{\min})}{G2^{\max} - G2^{\min}} = \frac{146,9235 - 0,2685}{50 - 0} = 2,9331 \quad (2.4)$$

Rys. 2.9. Charakterystyka statyczna obiektu dla wyjścia $T1$

Rys. 2.10. Charakterystyka statyczna obiektu dla wyjścia T_3

2.4. Implementacja

Do zrealizowania zadania użyte zostały skrypty `zad2.m` (skrypt wyznaczający odpowiedzi skokowe oraz wyliczający charakterystykę statyczną) i `extractingDataFromFig.m` (skrypt pozyskujący).

3. Przygotowanie odpowiedzi skokowych do regulatora DMC oraz ich aproksymacja

3.1. Odpowiedzi skokowe

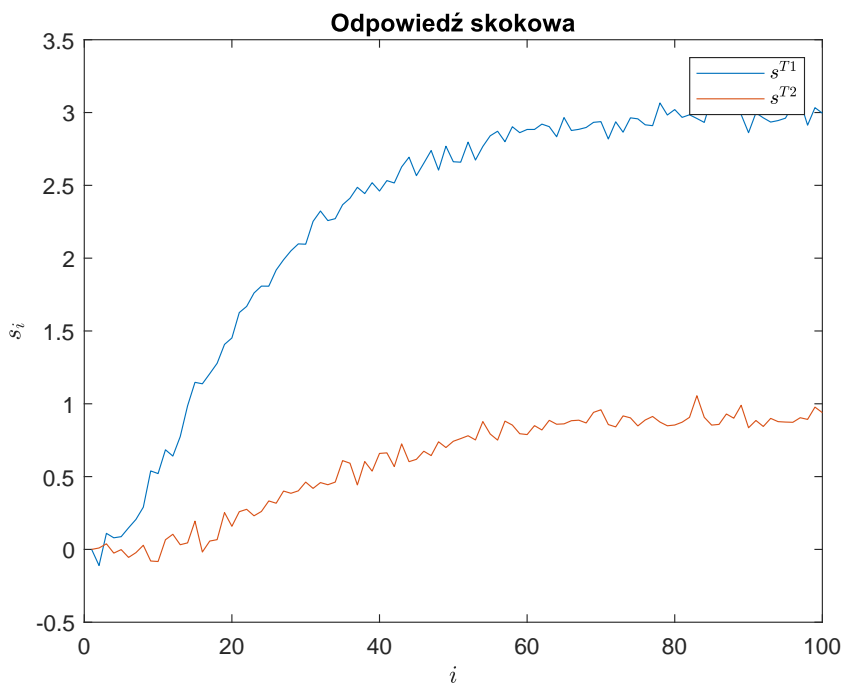
Jako parametry regulatora DMC zostały wybrane odpowiedzi skokowe dla dwóch oddzielnych zmian wartości sterowania $G1$ z 18 na 38 i $G2$ z 23 na 43 z punktu pracy. Odpowiedzi skokowe obu wyjść $T1$ i $T3$ dla skoku $G1$ przedstawiono na rys. 3.1, a dla skoku $G2$ na rys. 3.2.

3.1.1. Implementacja

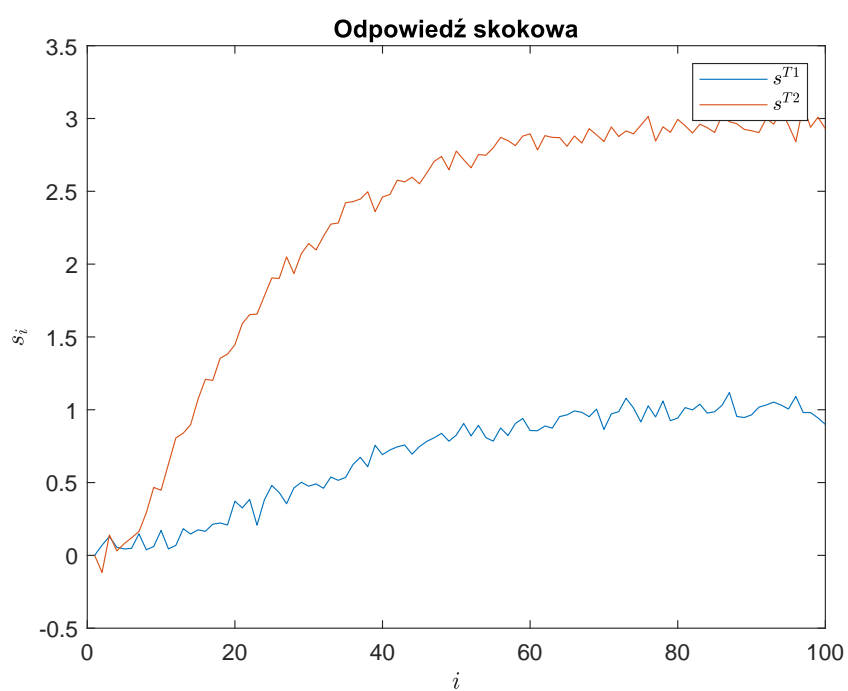
Do zrealizowania zadania zostały użyte skrypty `zad2.m` oraz `odp_skok.m`.

3.2. Aproksymacja odpowiedzi skokowych

Do zaaproksymowania odpowiedzi skokowych został użyty człon inercyjny drugiego rzędu z opóźnieniem o następującej postaci:

Rys. 3.1. Odpowiedź skokowa dla zmiany sygnału sterowania $G1$ z 18 na 38 z punktu pracy

Rys. 3.2. Odpowiedź skokowa dla zmiany sygnału sterowania $G2$ z 23 na 43 z punktu pracy

$$G(s) = \frac{K}{(sT_1 + 1)(sT_2 + 1)} e^{-T_d s} \quad (3.1)$$

czyli po zastosowaniu transformaty Z

$$G(z) = \frac{b_1 z^{-1} + b_2 z^{-2}}{1 + a_1 z^{-1} + a_2 z^{-2}} z^{-T_d} \quad (3.2)$$

gdzie

$$\begin{aligned} a_1 &= -\alpha_1 - \alpha_2 \\ a_2 &= \alpha_1 \alpha_2 \\ \alpha_1 &= e^{-\frac{1}{T_1}} \\ \alpha_2 &= e^{-\frac{1}{T_2}} \\ b_1 &= \frac{K}{T_1 - T_2} [T_1(1 - \alpha_1) - T_2(1 - \alpha_2)] \\ b_2 &= \frac{K}{T_1 - T_2} [\alpha_1 T_2(1 - \alpha_2) - \alpha_2 T_1(1 - \alpha_1)] \end{aligned}$$

co przekłada się na równanie różnicowe o postaci:

$$y(k) = b_1 u(k - T_D - 1) + b_2 u(k - T_D - 2) - a_1 y(k - 1) - a_2 y(k - 2) \quad (3.3)$$

Biorąc pod uwagę ograniczenie co do dziedziny parametru T_d (liczba całkowita) zdecydowaliśmy się użyć algorytmu genetycznego w celu dobrania parametrów T_1 , T_2 , K , T_d członu aproksymującego odpowiedź skokową. Wskaźnikiem ilościowym wykorzystanym do optymalizacji została funkcja sumy kwadratów różnicy.

$$E = \sum_{i=1}^D (s_i - \hat{s}_i)^2 \quad (3.4)$$

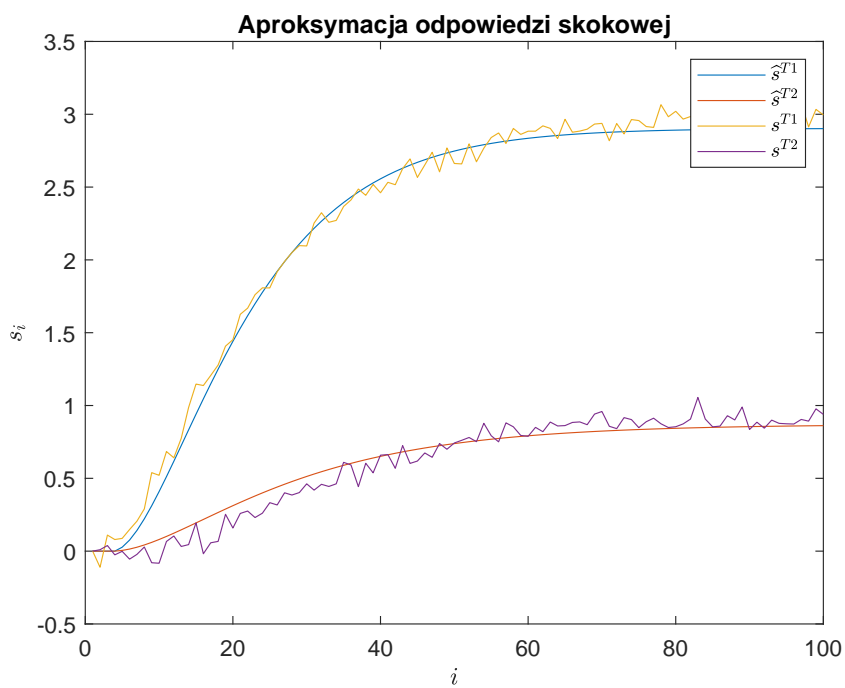
gdzie $\hat{s}$ jest aproksymacją.

Do obliczenia optymalnych parametrów użyliśmy funkcji `ga` (Algorytm Genetyczny) z pakietu `Global Optimization Toolbox`.

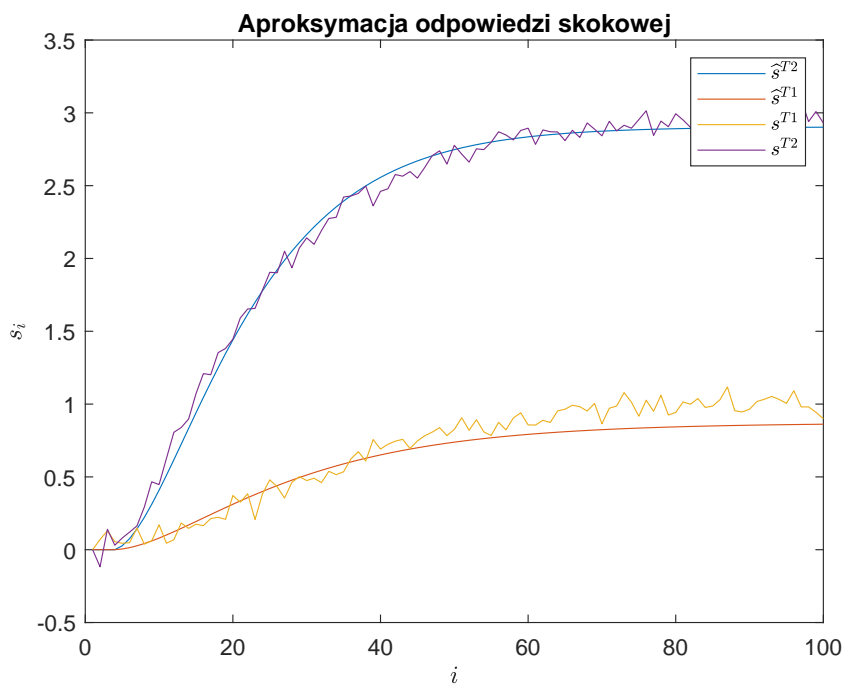
Oryginalne i aproksymowane odpowiedzi skokowe obu wyjść dla skoku $G1$ przedstawiono na rys. 3.3, a dla skoku $G2$ na rys. 3.4.

3.2.1. Implementacja

Do zrealizowania zadania zostały użyte skrypty `odpSkokAproksymowane.m` (główny skrypt wyliczający odpowiedzi aproksymowane oraz rysujący wykresy) oraz `coeffOptim.m` (funkcja celu do zminimalizowania).

Rys. 3.3. Aproksymacja odpowiedzi skokowej dla zmiany sygnału sterowania $G1$ z 18 na 38 z punktu pracy

Rys. 3.4. Aproksymacja odpowiedzi skokowej dla zmiany sygnału sterowania $G2$ z 23 na 43 z punktu pracy

4. Regulator DMC MIMO

4.1. Implementacja DMC

Dla regulatora DMC 2×2 równania algorytmu przyjmą następującą postać:

$$y(k) = \begin{bmatrix} y_1(k) \\ y_2(k) \end{bmatrix} \quad (4.1)$$

$$y^{\text{zad}}(k) = \begin{bmatrix} y_1^{\text{zad}}(k) \\ y_2^{\text{zad}}(k) \end{bmatrix} \quad (4.2)$$

$$u(k) = \begin{bmatrix} u_1(k) \\ u_2(k) \end{bmatrix} \quad (4.3)$$

$$S_l = \begin{bmatrix} s_l^{11} & s_l^{12} \\ s_l^{21} & s_l^{22} \end{bmatrix}, l = 1 \dots D \quad (4.4)$$

$$M = \begin{bmatrix} S_1 & 0 & \dots & 0 \\ S_2 & S_1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ S_N & S_{N-1} & \dots & S_{N-N_u+1} \end{bmatrix} \quad (4.5)$$

$$M^P = \begin{bmatrix} S_2 - S_1 & S_3 - S_2 & \dots & S_D - S_{D-1} \\ S_3 - S_1 & S_4 - S_2 & \dots & S_{D+1} - S_{D-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ S_{N+1} - S_1 & S_{N+2} - S_2 & \dots & S_{N+D-1} - S_{D-1} \end{bmatrix} \quad (4.6)$$

$$K = (M^T M + \lambda I)^{-1} M^T \quad (4.7)$$

$$Y^0(k) = Y(k) + M^P \Delta U^P(k) \quad (4.8)$$

$$\Delta U(k) = K(Y^{\text{zad}}(k) - Y^0(k)) \quad (4.9)$$

4.2. Strojenie DMC

4.3. Regulacja DMC